

БРОЙ 7

“Никога не се съмнявайте, че малка група от мислещи, отдадени на дадена кауза, хора могат да променят света. Всъщност светът е бил променян само по този начин!” Маргарет Мийд

В този брой ще намерите:

Два чуждоземни ландшафтни пътеписа, една среща с местната паркова Княз Борисова действителност и отворен край с елементи на оптимизъм

стр. 1

Защо фондация „Форум за наблюдение и анализ на публични политики“ подкрепи отправените към СОС предложения относно Неэффективните процедури на Столична община за диалог и взаимодействие с гражданското общество?

стр. 16

Информация за проведените заседания на постоянните комисии по УТАЖП и ООСЗГ на СОС през месец юли 2015 г.

стр. 19

Кратко представяне на проекта и финансиращата го програма

стр. 20

*С удоволствие Ви информираме, че **Мониторинг вече се извършва и на заседанията на постоянната Комисия по „Устройство на територията и жилищна политика“ към Общински Съвет Пловдив.***

Наблюденията се извършват от колегите ни от *Фондация БАУЕРЗАКС* в рамките на проект „Повишаване активността на гражданския сектор за налагане на прозрачност в работата на Общински Съвет Пловдив“, отново финансиран от Програмата за подкрепа на НПО в България по финансовия механизъм на ЕИП 2009-2014.

Партньор по проекта е *фондация ФОРУМ*.

За тези, за които представлява интерес, вторият брой на Мониторинговия доклад е достъпен на страница:

<http://votx.org/wp-content/uploads/2015/07/report-2.pdf>

Два чуждоземни ландшафтни пътеписа, една среща с местната паркова Княз Борисова действителност и отворен край с елементи на оптимизъм

Във връзка с продължаващата сага с Княз Борисовата градина, в която така и не стана ясно какво ще се случва (както обикновено), решихме да представим един поглед отвъд „камбанарията на нашето село“. Примерът ни е от Брюксел – една друга столица, от уви, един друг паралелен на нашия софийски свят... Избрахме Брюксел поради скорошното ни посещение там. Спокойно можеше да бъде Хелзинки или друг град от онази част на Европа, в която хората мислят за бъдещето и добруването на общността, загърбвайки личните си амбиции и вкусове.

Мислили сме си, че знаем много за Белгия, за Брюксел, за големите градове и по-малките градчета там, за чистотата, правилата, парковете и

БРОЙ 7

зеленината. Сигурно още щяхме да мислим така, ако преди 6 месеца не бяхме стартирали проекта, в рамките на който се издава и настоящия бюлетин. Когато започнеш да наблюдаваш случващото се в една конкретна област и тя е толкова откровено видима, колкото е градоустройството в София, без да искаш започваш да обръщаш внимание на конкретни неща, които се (или не се) случват в същата област по местата, които посещаваш. Така стана и този път.

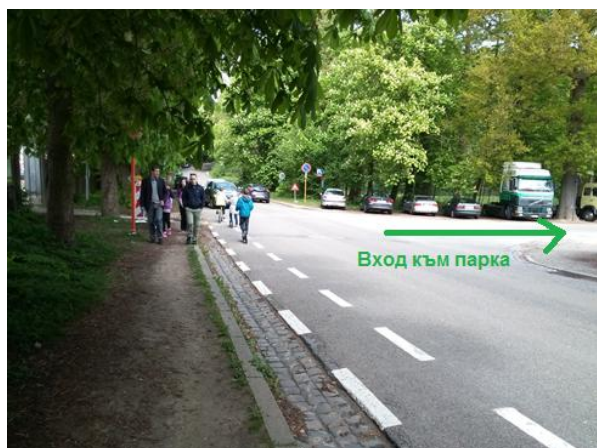
В Брюксел сме. Познаваме града от поне петнадесет години.

Първи ландшафтен пътепис - разходка из белгийския парк Тервьорен

Оказваме се в „село“ Тервьорен (така го наричат белгийците, а то всъщност е като квартал на белгийската столица), намиращо се на не повече от 10 км. от центъра на Брюксел. Случи се така, че първата ни разходка е в едноименния парк (каквото е и името на общината с няколко прилежащи села, едно от които е „нашето“).

Паркът ни посреща приветливо, почти девствен, на места загадъчен, но достъпен, съхранен, така както е бил още във времето, собственост на краля.

Източник: Личен архив

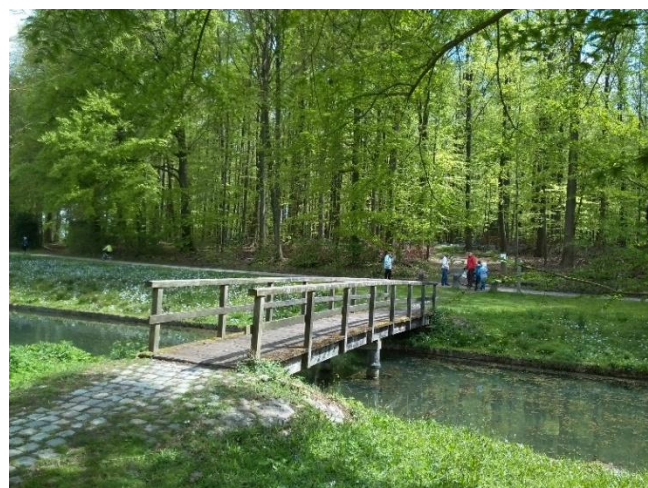

Няма помпозни плочки, няма фонтани, не се виждат никъде накупени лехи от разни цветя, да не говорим за „преместваеми“ обекти, всичко е естествено и неподправено:

Източник: Личен архив

Влизаме в парка и ни обгръща зеленина, чистота и спокойствието на безвремието:

Източник: Личен архив

БРОЙ 7

Деца и възрастни - всеки спрямо интересите и възможностите си - вървят спокойно, карат колела или скутери, тичат или просто съзерцават:

Източник: Личен архив

Можеш и да нахраниш патетата, кокошките и лебедите със стар хляб, който носиш от къщи ... или си купил от фурната на път за парка:

Източник: Личен архив

Никой, ама никой не се тревожи от факта, че е трябвало да си вземе вода в чантата/раницата или че не му се предлага възможност да седне, да закупи и да захрупа пуканки, да похапне сладолед, пържола, кебапче, пица и т.н.

Хората са там, за да се насладят на природата, да усетят шепота на вятъра и да чуят разказите на вековните дървета...

Източник: Личен архив

... а децата спокойно могат да играят на воля, да събират изпадали клони из гората, в която неизвестно защо на никой не му е хрумнало да направи просека и да я „поуреди“ с асфалтова алея?!

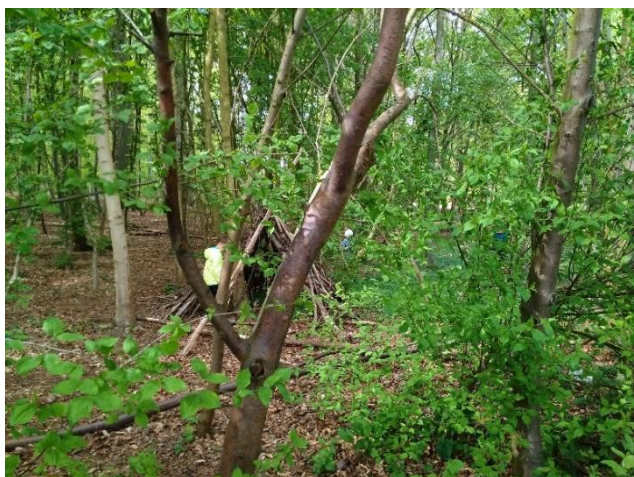

Проект „Повишаване активността на гражданския сектор
за налагане на прозрачност в работата на Столичен
общински съвет“

БРОЙ 7

Има нападали големи и малки клони – прекрасни
за да си построиш импровизирана колиба:

Източник: Личен архив

Разбира се има и алеи, но никой не се е
притеснил, че те носят отпечатъка на времето и не
са в цветни плочки, например:

Източник: Личен архив

Източник: Личен архив

Непреместваем „обект“ има само на едно място и
е само един – горе-долу по средата на парка. Това
е реставрираната (но запазена, каквато е била)
къщичка, от която са тръгвали и са се връщали от
лов краля и неговите ловни дружини.

www.3wplus.be

Там може да се седне, похапне и пийне, като
„менюто“ е представено от 1 вид супа на деня,
наденички със салати, бисквити, вода, сок, чай и
кафе. Няма навалици на опашки, няма тълпи...
Можеш да извадиш собствената си вода или

БРОЙ 7

сандвич и да го хапнеш там и това няма да учуди
никой.

Източник: <http://www.vildaphoto.net/photo/76813>

Къщата е доста добре „социализирана“, без да
се е наложило да бъде напълно преобразена или
модерно-реконструирана. На втория етаж, когато
се използва за консумация, помещението побира
маса за до 8 човека.

Източник: ФБ страницата на сградата -
<https://www.facebook.com/HetSpaansHuis>

Когато не се използва за хранене, в къщата се
организират най-различни мероприятия, като е
оставена в автентичния си вид:

Източник: ФБ страницата на сградата -
<https://www.facebook.com/HetSpaansHuis>

По всичко личи, че „обектът“ е отворил врати, за
да бъде съхранен и опазен, а не поради
непреодолимата нужда на посетителите да го има
като място, в което да седнат и прекарват времето
си основно там.

*Тръгваме си от парка Тервъорен, след като сме
прекарвали в него цял следобед.*

*Благодарим на всички тези хора – от миналото
и сега – които са съумели с мисъл за идните
поколения да не се полакомят да го
„модернизират“, а са съхранили красотата на
това място, за да можем и днес да му се
наслаждаваме, такова каквото е било, е и се
надяваме, че ще бъде!*

П.П. ... в парка не видяхме нито една кола.

**Втори ландшафтен пътепис - разходка из
белгийския парк Кесел-ло**

На следващия ден се озовахме в парка - Кесел-ло
(каквото е и името на близкия град). И отново
покрай цялата ландшафтна какафония около
„Княз Борисовата Градина“ се чудим „Защо тук
може, а при нас - не?!“

Проект „Повишаване активността на гражданския сектор
за налагане на прозрачност в работата на Столичен
общински съвет“

БРОЙ 7

От друга страна е добре, че точно сега сме насред поредното прекрасно, изрядно поддържано, но недокоснато от административни комплекси парково място! Ще можем да се насладим, но и да съберем информация и поредните впечатления какви са парковете в Белгия и към какво трябва да се стремим в София.

И така, тръгваме на „лов“ за впечатления от парк Кесел-ло. Той е опасан от ограда, тъй като се намира извън града. На входа ни посреща лабиринт от необработени дървени греди, който впоследствие се оказва детска игра – децата се катерят и прескачат от дърво на дърво, повечето с различна височина. Прекрасен старт на разходката!

Източник: Личен архив

Паркът изглежда някак си загадъчно спотаен - огромен и спокоен:

Източник: ФБ страница на парка¹

В този парк, основното, което прави впечатление са местата за игри на открито. Повярвайте ни - няма такива места в София! Тук хората са наблегнали на природосъобразното, което може не само устойчиво да се впише в околната среда, ами и хем да остане за дълго време, хем да бъде лесно за поддържане. Припомняме си за миг за пластмасата, която смело настъпва по градинки и паркове у нас, но вековното спокойствие и радост ни обгръщат наново и продължаваме с ведрина в душите. Разхождайки се и преминавайки през парковите пространства, едно след друго пред нас се разкриват нови и интересни (и за децата, и за възрастните) места.

Интересно защо никой не се полакомил да направи бизнес от това място и да сложи каса за билетчета?!

¹ <https://www.facebook.com/ProvinciedomeinKessello>

БРОЙ 7

Въженото съоръжение на парка - за малки и големи:

Предизвикателството, което дори ние – големите -
имахме желание да приемем:

Кулата, от която приключението из въжения свят
започва:

Източник: Личен архив

Или да отскочим настрани да се полюеем...

Източник: ФБ страница на парка

Източник: Личен архив

БРОЙ 7

Това е един от най-вълнуващите за малки и големи уреди. Докато „малките“ се разполагат и захващат вътре за въжетата, големите се хващат за металния обръч „отвън“ и тичайки настрани, започват да въртят „въртележката“. Впоследствие, краката им се отделят от земята и летенето започва. Настроението също полита!

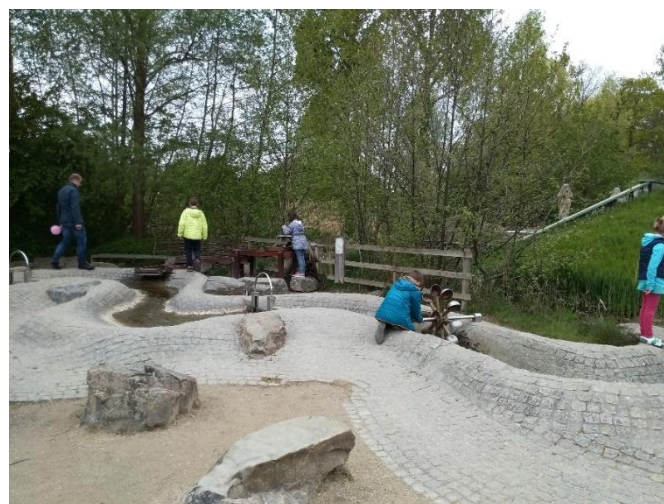
Източник: Личен архив

На полето с топки също пада голяма игра и учудващо никой не се е присетил, че може да събере някакви пари.

Източник: ФБ страница на парка

Разходката продължава с изучаване на водата и дигите:

Източник: Личен архив

БРОЙ 7

Можем да достроим къща, за която услужливо са оставени дървета (които никой не е припознал като възможен източник на отопление)

Източник: Личен архив

Тази пързалка е наистина огромна и доставя голяямо удоволствие!

Източник: Личен архив

Следва много(то) парк със съхранена, неподправена красота...

Източник: ФБ страница на парка

... и поредното езеро пред нас:

Източник: ФБ страница на парка

Учудващо паркът е преди всичко на хората, а не на колите или заведенията, или „увеселителните“ комплекси

БРОЙ 7

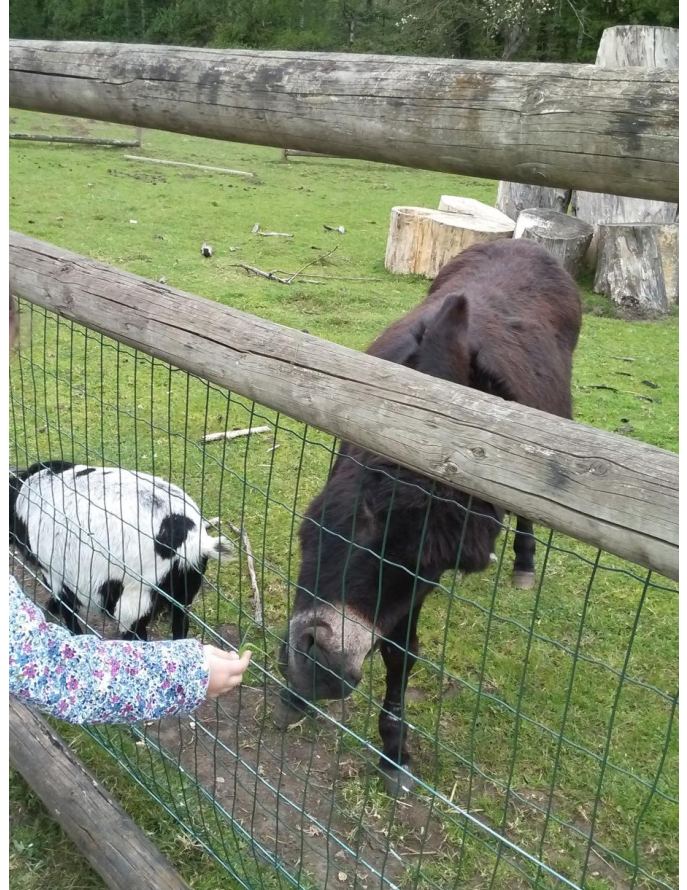

Източник: ФБ страница на парка

Вече омаломощени приключваме разходката си
при къщичките на животните...

Източник: ФБ страница на парка

Източник: Личен архив

... където децата могат директно да ги погаят и
пипнат, а ние да се насладим и подишахме чистота:

БРОЙ 7

И в този парк местата за „посядане“ не са много. И тук те са приглушено скътани сред природата на парка и с нищо не се натрапват:

Източник: ФБ страница на парка

Източник: ФБ страница на парка

Източник: ФБ страница на парка

Тръгваме си от парка Кесел-ло, след като сме прекарвали в него цял следобед.

Отново благодарим на всички тези хора – от миналото и сега – които са съумели с мисъл за идните поколения да не се полакомят да го „модернизират“, а са съхранили красотата на това място, за да можем и днес да му се наслаждаваме, такова каквото е било, е и се надяваме, че ще бъде!

П.П. ...и в този парк не видяхме нито една кола.

Източник: ФБ страница на парка

БРОЙ 7

(поредната ни, объркваща) Среща с местната паркова Княз Борисова действителност

През последните месеци, в другата паралелна - на брюкселската - реалност, се намножиха устройствените концепции за ПУП на Парк "Борисова градина". Това се случи в рамките на поредния конкурс, организиран от СО, в който:

1. се кандидатстваше с проект (на концепция)
2. но не за избор на проект (на концепция)
3. а за избор на екип
4. обаче Главният архитект всеки път обяснява/ше, че е избрана най-консервативната (демек запазваща парка) концепция
5. а накрая ще се създава ново задание за изработване на ПУП, което ще е различно от спечелилия проект и ще бъде изпълнено от избрания екип

Интересно дали някой разбра нещо, освен, че очевидно имаме сериозно сбъркана процедура/конкурс, в която определени хора полагат високо интелектуален труд, разработват проекти/концепции, които са обект на авторското право, които после със сигурност не биват реализирани.

Конкурсът приключи, постъпиха 7 проектни предложения, беше избран победител – не казваме избран проект, тъй като както обяснихме, не беше ясно какъв трябва да е резултатът от избора. Няма да коментираме повече процедурата, която е изначално сбъркана, както като консултативен процес, в който гражданите трябва да бъдат привлечени на всяка стъпка, когато се взимат решения, така и като постановка за това какво се избира.

Ще опишем изводите, които направихме вследствие на конкурса.

“За голяма част от „Борисова градина” няма одобрен ПУП, а предвижданията на някои от действащите за части от парка ПУП-ове не са актуални... Това не дава възможност да се осъществи благоустрояване и да се поддържат съществуващите елементи, съоръжения и инфраструктура в парка....

Част от парка е обект на приетия ИПГВР на София, където е предвидено и изработване на проекти за изграждане на :

„Многофункционален спортен комплекс”

„Център за съвременни изкуства”

Преструктуриране на комплекс „Конна база” в Спортен комплекс и др.

В СО постъпват и искания от физически и юридически лица за реализация на инвестиционни инициативи”....

Гореизброеното налага изготвянето и одобряването на цялостен ПУП за парк „Борисова градина”

Това е част от обосновката за стартиране на гореописания „Конкурс за устройствена концепция за ПУП на Парк "Борисова градина", каквото и да означава тази поредица от думи.

Тъй като това е най-големият парк в София, освен това разположен в централна градска част, очакваше се конкурсът да предизвика доста интерес от страна на кандидати, полемики и дебати. Паркът е близо 350 ха, граничи с 8 квартала с население от 185 000 души. Посещаван е от всички жители на града и е предпочитано парково място за много от тях.

Уви, явиха се само 7 проектантски екипа...

При разглеждане на проектите и обосновките, прави впечатление следното:

БРОЙ 7

От приложените изходни данни става ясно, че съгласно Общия устройствен план на София преобладаващата част на парка попада в зона (Зп) Зона на градски паркове и градини. В приложения 3 и 4 към документацията може да се видят останалите зони и техния териториален обхват, но е ясно, че няма такива предвиждащи застрояване извън нуждите на парка и спортни и атракционни дейности (Са2).

При един обстоен и аргументиран дебат може недвусмислено да се докаже, че спортната и атракционна дейност са достатъчно добре развити и няма нужда да се допуска ново застрояване с нови обекти. Може да се позволи само реконструкция и модернизация на съществуващи съоръжения и сгради. Заданието за конкурса обаче изисква нови обекти и подготвените от проектантите концепции предвиждаха застрояване.

Територията между бул. „Драган Цанков“, бул. „Христо и Евлоги Георгиеви“, бул. „Цариградско шосе“ и ул. „Незабравка“ е със статут на охранителна зона на културно исторически резерват, а част от нея е и културно-исторически резерват (КИР). Част от предложенията предвиждат в тази зона да се въведат специфични правила и норми и да не се допуска застрояване с нови обекти, а в охранителната зона застрояване да се допуска само след съгласуване с НИИИКН /Национален институт за недвижимо културно наследство/.

„Княз-Борисовата градина“, обаче е и резерват на градинско-парковото изкуство, а това официално не се отчита. Най-вероятно, защото - ако се отчете - ще стане много по-трудно нахлуването в парка и ще се наложи всички промени да бъдат съгласувани с много по-широка нормативна регламентация.

Достъпността, развитието, посещаемостта и урбанизацията на парка са коренно различни за отделните му части. Това е отчетено като проблем от проектантските екипи.

Общественото обслужване и алейна мрежа е съсредоточено в т.нар. представителна част на парка, заключен между бул. „Драган Цанков“, бул. „Христо и Евлоги Георгиеви“, бул. „Цариградско шосе“ и бул. „П. Яворов“ т.е. отново се дава приоритет на централизираното развитие в рамките на дадена територия, в случая по една централна ос между стадион Васил Левски, през колодрума до басейна „Мария Луиза“. Това не само няма да реши проблемите със свръх посещаемостта и последващия проблем с паркирането и нахлуването на коли в парка, може би ще ги влоши.

В предлаганите проектни разработки се наблюдава стремеж паркът да се развива равномерно чрез нови функции и атракции в неразвитите досега зони. За да отговорят на изискванията на заданието на Столична Община и/или в опит да го спазят, някои колективи се опитват да докажат, че общественото обслужване е недостатъчно и че има нужда от нови спортни и културни обекти.

Със следващите няколко примера от различни концепции, участвали в този конкурс, не искаме да се фиксираме в конкретните предложения, а да илюстрираме максимата, че *Няма как да се даде правилен отговор на грешно зададен въпрос:* „На мястото на сегашния колодрум предлагаме да се изгради многофункционална спортна зала с колодрум“, „На мястото на бившия стадион „Юнак“, ще се изгради Център за съвременни изкуства с подземен паркинг за около 350 места“, „... да бъде създаден модерен атракционен комплекс с цялостна обществена достъпност, основно на принципа на преместваемите обекти и

БРОЙ 7

функциониращ пролетта, лятото и есента. На мястото на съществуващите стари сгради се предвижда подземен паркинг с капацитет около 340 автомобила с вход от бул. “Яворов”, предложения за нова спортно-административна сграда на мястото на стадион „Юнак” и т.н.

Поради липсата на предварителен (!) анализ като част от оценка на въздействието на регулациите² (!), не става ясно какво налага в парка да се изградят нови сгради и защо не се реновират старите, а се търси ново предназначение за тях?! Новите обекти водят след себе си нови проблеми с паркирането, за чието решаване пък ще трябва да се намерят терени за нови паркинги, а същевременно наличието на автомобили в парка е определено като съществен проблем от всички (!) екипи. Така влизаме в омагьосан кръг, в който всяка следваща стъпка генерира нов проблем ...

За пореден път се доказва колко важно е *коректното* написване на *техническото задание* при всяка процедура или конкурс. За хора - неспециалисти това няма значение и при първоначален оглед на проектите са склонни да обвинят проектантите, че свръх застрояват и урбанизират територията. В една статия се появи духовит коментар, че градината се нуждае от градинар, а не от архитект³. Затова е редно вниманието на всички – СОС и обществеността - да бъде насочено към действията на общината по отношение на заданията, които изготвя, защо и как ги прави, на какви документи и анализи ги базира, как ги ориентира. Защо не е обърнато

² На местно ниво, под регулация или регламент се разбира всяко действие на местната власт и администрация, което касае обществен интерес и/или е свързано с използване на публични средства.

³

http://www.dnevnik.bg/bulgaria/citat_na_deniia/2015/05/27/2541594_citat_na_denia_borisovata_gradina_ima_nujda_ot/

внимание и кой е пропуснал, че ИПГВР на София залага нови обекти в „Борисова градина“?!

Правилен подход би било не планирането и изграждането на нови сгради, а както се предлага в няколко концепции - развитие на спортни и културни атракции на открито, водни атракции, алейна и осветителна мрежа на цялата територия на парка, осъзнаване на необходимостта от сходен и примерен облик на преместваемите обекти, създаване на правила за стила и визията на обектите в района на парка (тоалетни, заведения, кафенета, преместваеми обекти), както в историческата, така и в лесопарковите и пейзажни части, така че да съответстват и да кореспондират с околната среда. По този начин ще се намали свръх концентрацията на човешки потоци в определени зони, целият парк ще бъде достъпен, поддържан, безопасен.

Заради запазването на съществуващите спортни обекти и необходимото за тяхното функциониране паркиране, в разработките се обръща сериозно внимание и на обезпечаването на ясен и регламентиран достъп и режим на движение на автомобилите и създаване на периферни паркинги и подземни гаражи.

Има и предложения за премахване на обекти, нямащи отношение и място в парка - тук темите стават спорни, доколкото различните хора имат различни потребности, желания и разбирания за понятието обществено обслужване и обектите, които влизат в него.

Интересна тема за размисъл е защо в парка има два стадиона на 500 метра един от друг. Има над 10 изкуствени затревени футболни терена. Какво ще се случи със стадион „Васил Левски“? Има деклариран намерения в това число и от арх. Петър Диков за изграждането на нов национален стадион, а от футболен клуб „ЦСКА“ също декларира, че искат да строят стадион, ако

БРОЙ 7

общината и държавата им разреши. А от проектантите се искаше и нов многофункционален спортен център?!

От картата за собствеността прави впечатление, че на територията на парка има няколко големи частни имота, както и че голяма част от територията е с неизяснен статут. Една от причините за изработването на ПУП е тези частни имоти да бъдат отчуждени. Ако това стане, отчуждаването и съответното компенсиране на собствениците от общината е редно да се случи при пълна прозрачност.

Част от проблемите са правилно определени от кандидатствалите екипи, но поради изискванията на заданието решенията, които се предлагат са спорни (в някои случаи – неудачни). Има необходимост от подобряване на достъпа към парка, за неговата социализация, за решаване на проблемите с автомобилния подход, искаме да привлечем посетители, но не ги стимулираме да ползват градски транспорт като метро, автобуси, тролеи и т.н., а им правим паркинги, за да дойдат с автомобили в парка. Искаме да развиваме и съхраним парка, а изискваме от проектантите да предложат нови административни и спортни сгради и сменяме предназначението на вече съществуващи такива.

Защо Столична община не мисли за по-умерена и смирена намеса в парка, неговото развитие да става на база нови водни площи, нови растителни видове, нови атракции на принципа на атракционни вагонетки по старата ж.п. линия, ново осветление, нова алейна мрежа, но съобразена с мащаба, запазване на автентичен горски вид в зоната на Ловния парк. Да имаш гора в центъра на София е достатъчно атрактивно и стойностно само по себе си.

Зададохме този въпрос на ниво обява на конкурс за изработване на концепция, който всъщност бил

за избор на екип, ще го зададем и сега модифициран към настоящата следконкурсна ситуация: Защо преди да се създаде техническото задание за изработване на ПУП не бъдат потърсени отговори на следните няколко основни въпроса:

- Каква е същността, големината и развитието на конкретните проблеми с „Борисовата градина“?
- Какви цели трябва да преследва устройствената концепция за подробен устройствен план на Борисовата градина?
- Какви са основните политически алтернативи за постигането на тези цели?
- Какво е възможното икономическо, социално и екологично въздействие на тези алтернативи?
- Какви са предимствата и недостатъците на основните алтернативи?
- Как могат да бъдат организирани наблюдението и оценката от прилагането им в бъдеще?

Дано авторите на поредното, но „ново“ техническо задание за изработване на ПУП на Борисовата градина първо отчетат тези въпроси и техните отговори, а след това зададат рамката, в която ще се случи „Княз Борисовата градина“.

Отвореният край с елементи на оптимизъм

Иска ни се да вярваме, че ПУП-ът на Борисовата градина ще се ограничи с устройството на територията и ще предвиди минимално застрояване, а всичко останало ще се остави в ръцете на ландшафтни архитекти. За да съхраним все още запазените непокътнати места в парк „Борисовата градина“ - културно-исторически резерват и резерват на градинско-парковото изкуство „Княз Борисовата градина“.

БРОЙ 7

Ще ни се да вярваме, че всеки път когато си тръгваме от него в бъдещето ще искаме отново и отново да се връщаме там!

Ще ни се да вярваме, че ние, нашите деца и внуци ще благодарят на всички съвременни местни политици, които ще съумеят с мисъл за идните поколения да не се полакомят да „модернизират“ Борисовата градина, а ще съхранят красотата на това място, за да могат да му се наслаждават и хората след нас, такова каквото е било, е и се надяваме, че ще бъде!

Коментари по теми и казуси свързани с градската среда в столицата можете да споделяте на Фейсбук страницата на проекта: [Активен граждански сектор за по-прозрачна работа на СОС](#).

* * *

Защо фондация „Форум за наблюдение и анализ на публични политики“ подкрепи отправените към СОС предложения относно *Неефективните процедури на Столична община за диалог и взаимодействие с гражданското общество?*

Причините за тази подкрепа са много и се основават на заключенията ни от многогодишните ни наблюдения и анализи на случващото се в столицата:

⇒ Управленските решения, свързани с обществените приоритети в териториалното развитие на Столична община се взимат в непрозрачна среда и при формален обществен дебат. Решенията се представят на обществеността в последния момент или пост-фактум чрез ограничен брой медии, без какъвто и да било анализ и обосновка за тяхното взимане.

⇒ В начините и процедурата, по които Столична община и СОС провеждат диалога с гражданите и включването им в цялостния процес на взимане на решения присъстват редица пропуски и недоразумения, като:

- Наличие на *остаряла и непригодна* нормативна уредба, регламентираща процедурата за провеждане на обществени обсъждания, която по-скоро създава условия за *невключване* на гражданите и техните формирования в процеса на взимане на решения;
- Липса на добре описан, приет и прилаган документ за цялостен консултативен процес от момента на възникването на дадена идея, до момента, в който се приема нейната реализация;
- Липса на лесно достъпно място (например Интернет страница или портал), на което да бъде публикувана и проследена цялата документация по един проект – анализ на потребностите, идея, предлагани алтернативи, изразени становища от заинтересованите страни, отговор на тези становища, проведени обществени обсъждания, техническо задание и т.н.;
- *Неизползване* на социологически инструменти, които да позволят информирането и обхващането на мнението на (все) повече граждани (сегашните обществени обсъждания са само един от възможните подходи, с доста ограничен резултат по отношение на обхващаните граждани и степента на информирането им);
- Липса на достъп до основни документи, които касаят работата на общинските съветници и решенията, които взимат – напр. докладите, които вносителите изготвят и на основата, на

БРОЙ 7

които се провеждат заседанията на всички
комисии на СОС.

⇒ През последните години, и особено през
последната, пропастта между гражданската
общност и вземащите решения на местно ниво в
столицата расте с бързи темпове.

⇒ Свидетели сме на все по-сериозно
разминаване между потребностите на софийското
гражданско общество и това, което столичната
администрация е готова да даде в отговор.

⇒ За да се провежда диалог, ангажираните в него
трябва най-напред да говорят на един език, за да
се разберат. Наличието на спорадични дебати,
форуми и дискусии по теми и проблеми, които са
инициирани само от столичната администрация
не са диалог (не случайно са измислени и
различни думи за тези действия).

⇒ За да говорим на един и същ език, трябва да
имаме равен достъп до едни и същи изходни
данни по всяко време на диалога. В момента
достъпът до информация - по каквито и да било
проблеми и особено такива от голям обществен
интерес и свързани с изразходване на публични
средства - е до нивото, което столичната
администрация прецени, че трябва и иска да
подаде. Това е всичко друго, но не и диалогично.

⇒ Единственият начин, да се откликне на
потребностите на столичната общественост и да се
защитят и приложат принципите на прозрачност и
добро управление, е Столичен общински съвет да
въведе:

- ясна политика за диалог и взаимодействие с
гражданското общество;
- взаимодействие на партньорска и
равноправна основа;
- ясни правила, които се спазват и от двете
страни на диалога.

Всичко това може да се случи чрез ангажиране на
гражданското общество по правилния начин и на
всички етапи от консултативния процес и с
прилагане на подходящите инструменти, познати
в развитите демократични държави в ЕС и света.

*Предложенията отправени на 6.07.2015 г. към
Столичен общински съвет и Кмета на София от
11 организации и подкрепени от други 10 са
първата стъпка в тази посока. Чрез тях
инициаторите се опитват да поставят
началото на редовно прилагане на Оценка на
въздействието на регламентите на местно
ниво, започвайки от оценка на въздействието
на резултатите от конкурса за изработване на
концепция на ПУП на Борисовата градина, която
оценка да бъде взета предвид при изработване
на техническото задание за изработване на
ПУП.*

ОВР на ниво Европейски съюз

Оценката на въздействието на регулациите (ОВР) е
инструмент за добро управление, който се
прилага както във всички развити страни в света,
така и в ЕС, като дейностите и действията,
свързани с ОВР са регламентирани на страницата
на Европейската комисия **Better Regulation (По-
добро регулиране)** - [http://ec.europa.eu/smart-
regulation/impact/index_en.htm](http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/index_en.htm). Там за ОВР можем
да прочетем:

*„Преди Европейската комисия да предложи нова
инициатива, тя оценява нуждата за това
действие от страна на ЕС, както и
потенциалното икономическо и социално
въздействие, както и такова върху околната
среда на всички алтернативни възможности на
политиката чрез оценка на въздействието.*

*Оценка на въздействието се прави за
инициативи на Комисията, за които се очаква да
имат съществено икономическо, социално*

БРОЙ 7

въздействие и такова върху околната среда.
Такива могат да бъдат:

- Предложения на нормативна уредба;
- Предложения за не-нормативна уредба (например бели книги, финансови програми, договаряни насоки за международни споразумения), които дефинират бъдещи политики;
- Изпълнителни или делегирани актове.

За планираните оценки на въздействието се съобщава на обществеността в началото на оценката на въздействието. Заинтересованите страни се консултират за всички ключови аспекти на една оценка на въздействието по време на нейната подготовка.

Защо ОВР на ниво Столична община?

Най-общо казано, прилагането на Оценката на въздействието на регулациите върху инициативите и действията в Столична община ще ни позволи да разберем колко би струвало на обществеността едно действие на СО, като се отчитат интересите на всички заинтересовани страни и се прави оценка на всички алтернативни, материални и нематериални разходи, времеви разходи и пропуснати ползи, които гражданите, бизнеса и др. биха направили и имали.

На местно ниво, под регламент се разбира всяко действие на местната власт и администрация, което касае обществен интерес и/или е свързано с използване на публични средства. Това означава, че практически всички действия на местната власт подлежат на предварителна ОВР.

ОВР в СО би обхващала минимум следните стъпки:

1. Проучване на потребностите и вариантите сред гражданите;

2. Консултиране на проблема и вариантите за решение с професионалните общности (покриващи всички аспекти на експертиза за всеки индивидуален случай), включително и представители на администрацията;
3. Икономически анализ;
4. Доклад с резултатите (от горните етапи) и препоръки;
5. Публични обсъждания с граждани върху резултатите и препоръките на доклада;
6. Финален доклад с избрано решение на проблема, по което се изработва заданието.

В хода на работата на местните административни структури, ОВР трябва да се провежда на предварителен етап – преди да е взето решение, както и да се правят последващи оценки, за да се изследват ефектите от прилаганите регулации.

Как изглежда консултативният процес в София сега и какъв всъщност би трябвало да е той?

Консултативният процес в София сега	Как трябва да се провежда той?
<ul style="list-style-type: none"> • Идентифициране на проблем/идея за промяна 	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифициране на проблем/идея за промяна
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Евентуално</i> консултиране с професионалните общности 	<ul style="list-style-type: none"> • Провеждане на Оценка на въздействието върху обществото на тази идея/проблем и алтернативните им възможности
<ul style="list-style-type: none"> • Разписване на задание <i>по усмотрение на СО</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Разписване на задание по избрано решение в края на ОВР

БРОЙ 7

<ul style="list-style-type: none">• Конкурс с жури, в което преобладават административните длъжности	<ul style="list-style-type: none">• Конкурс с представително жури
<ul style="list-style-type: none">• Обществени обсъждания с елементи на надвикване на спечелилия проект	<ul style="list-style-type: none">• Ако има разлики с избраното решение, се провежда нов консултативен процес
<ul style="list-style-type: none">• Реализация на друг проект с претенции да са отчетени гражданските нагласи	<ul style="list-style-type: none">• Реализация на проекта, избран вследствие на консултативния процес

На финала ще си позволим да перифразираме едно изречение от предложенията изпратени до СО и СОС:

Уви, в София *добро управление* е все още само модерен израз от документ на Европейския съюз, а не понятие, което вземащите решения на местно ниво припознават, като част от своята мисия в обществото.

Коментари по теми и казуси свързани с градската среда в столицата можете да споделяте на Фейсбук страницата на проекта: **Активен граждански сектор за по-прозрачна работа на СОС.**

Информация за проведените заседания на постоянните комисии по УТАЖП и ООСЗГ на СОС през месец юли 2015 г.

През месец юли постоянната комисия по устройство на територията, архитектура и жилищна политика (УТАЖП) на Столичен общински съвет (СОС) проведе две редовни заседания - на 08.07.2015 г. и 22.07.2015 г.; постоянната комисия по опазване на околната среда, земеделие и гори (ООСЗГ) проведе две редовни заседания - на 07.07.2015 г. и на 21.07.2015 г.

От този месец преустановяваме наблюдението на заседанията на постоянната комисия по стопанска политика и общинска собственост. Липсата на достъп до разглежданите в комисията материали, при начина на водене и гласуване без разяснения за присъстващите външни лица, прави присъствието ни на заседанията чиста загуба на време и ресурси.

Записките на гражданския наблюдател от проведените заседания са достъпни на уебстраницата на фондация Форум (www.forum-bg.org) в раздел „Записки от заседания на постоянни комисии на СОС”, както и на Фейсбук страницата на проекта - **Активен граждански сектор за по-прозрачна работа на СОС**, където може да споделяте коментари и казуси свързани с градската среда в столицата.

Проект „Повишаване активността на гражданския сектор
за налагане на прозрачност в работата на Столичен
общински съвет”

БРОЙ 7

Проект „Повишаване активността на гражданския сектор за налагане на прозрачност в работата на Столичен общински съвет”.

Проектът се финансира в рамките на *Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г.*

Обща цел на проекта е да насърчи и подпомогне активността на гражданите и неправителствените организации и включването им в процесите на обсъждане и взимане на решения, касаещи териториалното развитие на столицата.

Специфична цел на проекта е да допринесе за повишаване на прозрачността в работата на "Комисията по устройство на територията, архитектура и жилищна политика" към Столичен общински съвет (СОС).

За постигане на тази цел, от месец ноември 2014 г. стартира регулярно наблюдение на седмичните заседания на „Комисията по устройство на територията, архитектура и жилищна политика” на СОС, последвано от експертен анализ на информацията, представен на разбираем език под формата на месечен бюлетин. Целта на бюлетина е да разпространява разбираема информация сред заинтересовани страни, с което да подтикне повече граждански организации и неформални групи да се включат в дебатите за бъдещето на града.

Проектът предвижда и идентифициране и работа с активни неправителствени организации и неформални групи с цел обединяване на техните усилия за създаване на здравословна, модерна, адекватна и функционална градска среда в столицата, едновременно съхранявайки нейното културно-историческо наследство.

Период на изпълнение на проекта: 31.10.2014 – 31.11.2015 г.

Общ бюджет: 22 198,40 евро (90% безвъзмездна финансова помощ от Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на ЕИП 2009-2014 г. и 10% съфинансиране от фондация ФОРУМ).

Към 31.07.2015 г. са проведени **44 наблюдения на комисии**, организирани са **7 срещи на мрежата за обмен на информация и взаимопомощ**, екипът участва в **над 20 срещи, дискусии, дебати и обществени обсъждания**, на които бяха изградени връзки с активни граждански групи и организации в столицата.

Програмата за подкрепа на НПО в България е част от прилагането на Финансовия механизъм на ЕИП. Тя е на обща стойност от близо 11,8 млн. евро, осигурени от страните донори Исландия, Лихтенщайн и Норвегия. Програмата предоставя финансиране за допустими неправителствени организации, регистрирани в България и има за цел да подпомогне развитието на гражданския сектор и приноса му за социалната справедливост, демокрацията и устойчивото развитие на страната.

Оператор на Програмата е Институт „Отворено общество” – София в партньорство с Фондация „Работилница за граждански инициативи”.

Повече информация за финансиращата програма може да намерите на нейната интернет страница: www.ngogrants.bg

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от фондация "Форум за наблюдение и анализ на публични политики" и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на неправителствени организации в България.